

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
srijeda,
6 travnja 1955.
Izlazi tjedno
God. IV. Broj 137
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR SIBENIK

X Plenum Gradskog i Kotarskog odbora SSRN

Društvene organizacije i društveno upravljanje školom - predmet raspravljanja na Plenumu

Na zajedničkom sastanku plenuma Kotarskog i Gradskog odbora Socijalističkog saveza, koji je u ponедјeljak održan u dvorani MSV, raspravljalo se o društvenim organizacijama i o društvenom upravljanju školom. Govorilo se, osim toga, o proslavi 1. maja i štafeti u čast druga Tita. Nakon što je predsjednik kotarskog odbora SSRN drug Pere Skarica objasnio svrhu sastanka, prešlo se na rad.

Drug Nikola Panjkota je u svih onih, kojima leži na srcu glavnim crtama iznio stanje u dnu državima »Naša djeca« na području grada i kotara. Ustanovljeno je, između ostalog, da većina tih društava nisu organizaciono sređena i da je neznatan broj onih koja imaju svoja pravila. Nema jednog stalnog rada, već se čitava aktivnost društava »Naša djeca« svodi na prigodne akcije, koje se organiziraju prilikom rodendana druga Tita, »Titove štafete«, Dana Republike, Dana dječje radosti i slično. No, postoje i društva koja, razvijajući raznovrsnu aktivnost postižu vrlo dobre rezultate. Ističe se društvo u Rogoznici, koje je najbolje na kotaru, a zatim ona u Tijesnom i Vodicama, dok u o-stalim mjestima društva »Naša djeca« samo formalno postoje.

Zapraćeno je, da za ta društva ne pokazuju dovoljno razumijevanje ni osnovne organizacije Socijalističkog saveza, a to manje roditelji. Imaju i provjetnih radnika, premda jedan manji broj, koji smatraju da ta organizacija može dječavati i bez njihove podrške.

Na kraju su predložene i mjeri, koje bi trebalo poduzeti da bi se stanje u društima »Naša djeca« osjetno popravilo. Predloženo je, između ostalog, da se stvoriti zajednički odbor društava »Naša djeca« za grad kotar, da osnovne organizacije SSRN razmotre stanje u društima i da im pruže konkretnu pomoć u radu Nadalje, omladinska organizacija trebala bi uzeti jačeg učešća u životu tih društava, a isto tako bi bilo korisno uspostaviti kontakt sa ostalim društivima, osobito s »Partizanom« u cilju uključivanja pionira u rad te organizacije. Rad društava bio bi sadržajniji kad bi im se moglo osigurati najnužnija materijalna sredstva za izgradnju dječjih igrališta i fiskulturnih terena. Mnogo veću pažnju nego do sada, moralno bi se pokloniti i roditeljima, upoznati ih sa odgojem djece i tako razviti kod njih interes za društva »Naša djeca«. Dakle, ne samo brigade i škole i prosvjetnih radnika za bolji i sadržajniji rad društava »Naša djeca«, nego i brigade

njeg stanja u društvenom upravljanju školom, on je na kraju dao i neke sugestije za poboljšanje tog upravljanja. Tako bi školski savjet trebao da pravilno odredi svoje mjesto u upravljanju školom. Naročito bi bilo potrebno da se urede odnosi direktor — savjet, savjet — nastavnički zbor. Školski savjeti treba da steknu ugled i autoritet u školskom upravljanju svojim realnim i izvedivim odlukama. Kod administrativno-nastavničkog osoblja razviti smisao za rad i suradnju sa školskim savjetom. Rad školskih savjeta orijentirati, pored rada na rješavanju materijalnih problema škola, na rad na rješavanju odgojno-obrazovnih pitanja. I na kraju o radu školskih savjeta treba da budu upoznati članovi nastavničkog zabora, te da savjet kontrolira izvršenje svojih odluka, tražeći objašnjenje za njihovo eventualno neizvršavanje.

U diskusiji, koja je nakon toga uslijedila, prisutni su iznossili rad nekih savjeta, a davali su i konkretne prijedloge za njihovo uspješnije djelovanje.

Drug Pere Skarica je na kraj istakao značenje proslave 1. maja, ali društvo »Vai« može danas da koristi jedan neznatni dio te uvale, dok su mnoge jedrilice smještene uzduž obale, izložene raznim nepogodama. Kod omladine u gradu postoji velik interes za rad aerokluba, međutim, za praktično izučavanje u zračnom jedrenju i skakanju padobranom bilo bi potrebno nabaviti jednu jedrilicu i podignuti hangar na Pokrovniku. Osim toga, ni radio-amateri koji danas koriste jednu prostoriju društva »Mornar«, nisu u stanju da ni uz najbolju volju razviju onu aktivnost koju bi trebali, i to upravo zbog skućenih i neprikladnih prostorija. Slično je stanje i kod foto-amerata.

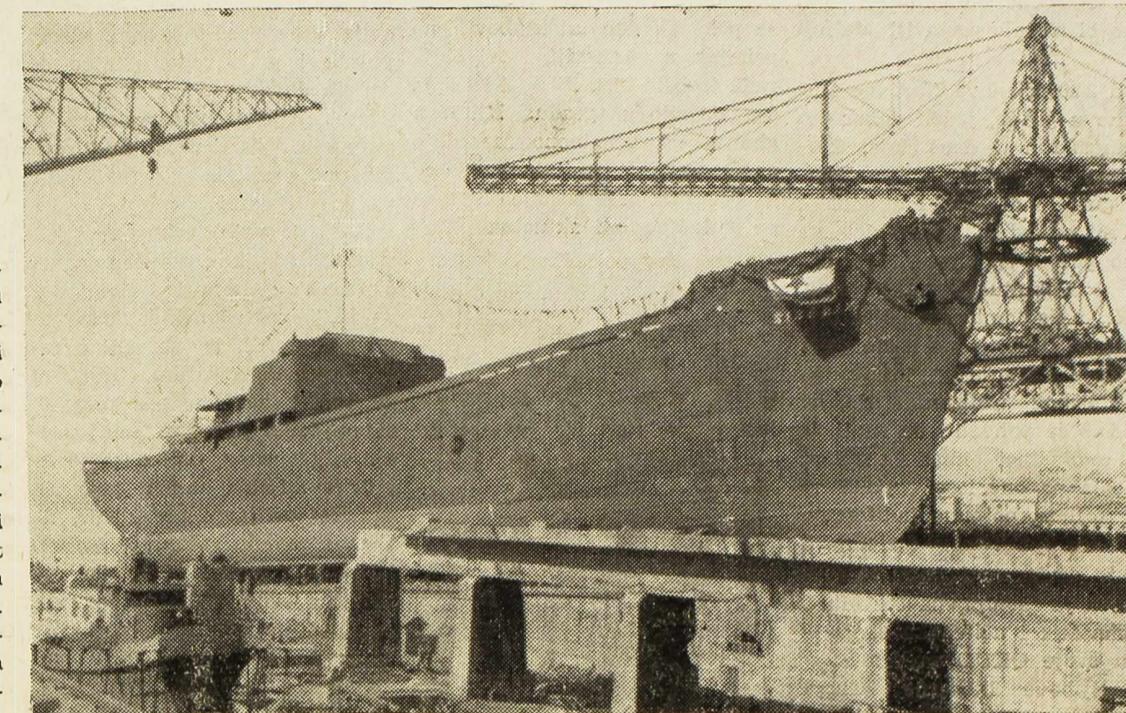
Osnovan Ferijalni savez

Ta organizacija postojala je u bivšoj Jugoslaviji, ali ne s istom koncepcijom i ulogom kao danas. Ranije su pripadnici Ferijalnog saveza mogli biti samo studenti i prosvojetni radnici. Krajem 1952. godine na inicijativu CK NOJ obnovljen je Ferijalnog saveza osigura svom članstvu ljetovanje u nekom od postojećih prihvatilišta. Za naš grad u tom pogledu bi od osoblja ferijalnog značenja bilo postojanje jednog prihvatilišta, a za što treba ispitati mogućnosti njegovog osnivanja. U tom pravcu već su poduzete izvjesne mjeru.

Za početni rad je neminovno potrebna materijalna pomoć, koju bi moglo pružiti privredne organizacije, Komanda garnizona JNA (šatorima), te NO kotara Šibenik, kao što je to slučaj u o-stalim mjestima naše republike.

Ako se budu imali u vidu navedeni momenti, onda će odbor Ferijalnog saveza u Šibeniku imati uspjeha kao i mnogi u našoj zemlji. Istina, započeti bez materijalnih sredstava, bez osobitog iskustva, nije jednostavno, ali polet i vitalnost mladosti i razumijevanje na koje odbor biće naišao kod mjerodavnih faktora, sigurno je da će prve zaprake biti sviadane. U radu odbora trebalo bi da aktivno sudjeluju prosvjetni i kulturni radnici, što bi u velikoj mjeri pri-donjelo uspješnjem radu.

Rad novoizabranog odbora uvelike će zavisiti o ferijalnim družinama i pododborima u škola-

Tramper »Šibenik« u brodograštu »3. maj« na Rijeci.

Povodom Dana omladinskih radnih brigada

Naša djela - naš ponos

Prvi travnja je Dan omladinskih radnih brigada. Prve radne jedinice nastale su još 1942. godine na oslobođenom teritoriju. Dok je rat bijesno svom šestinom, sanička omladina osnovala je prvu radnu brigadu. Od tada su nicala stotine, pa i hiljade brigada. U njima su radile stotine hiljada mlađića i djevojaka iz svih krajeva naše zemlje, a omladina iz naših sela, škola i posudjeća bila je sastavni dio učenika-graditelja novog.

Prirodno je, što se mlađi čovjek ponos i u sebi broji velika djela. Mnogo ih je i zato se svih ponosimo i rado nabrazamo omladinska radnja. Radili smo na jedanaest pruga: Brčko - Banovci, Samac - Sarajevo, Banjaluka - Dobojski, Nikšić - Titograd, Kučevište - Brodice, Gradačac - Modriča, Sežana - Dutovlje, Puračić - Dobojski, Goleš - Vel. Beločevac, Foča - Borović, Lupoglavlje - Štanjeli; na šest puteva: Beograd - Zagreb (Autoput), Potiski - Čoka, Đurmanec - Predgrada, Berek - Rožaj, Celje - Sv. Petar, Pelješac i 14 industrijskih objekata: Željeznički kod Beograda, Zenica, Žitnjak i Jankomir kod Zagreba, Kamnik, Sevojno, Arandelovac, Mladenovac, Novi Pazar, Kraljevo, Goražde, Foča, Hodžići, Svetozarevo, Nikšić i na niz vojnih tvornica. Na pet hidrocentrala: Jablanica, Mavrovac, Vinodol, Vlasina i Mali Zvornik.

Omladina je gradila Novi Beograd i Novu Goricu, radila je na melioraciji polja, regulaciji rijeka, izgradnji nasipa i kanala, pionirskih gradova i pruga, studentskih naselja, zadružnih domova, škola i t. d. Sve u svemu, Narodna omladina je radila na izgradnji 70 velikih objekata i mnogo malih.

Uz ove trebamo dodati bezbrojne čitalačke grupe i kružoke, mnoštvo predavanja, prirediti i smotra, fiskulturnih natjecanja, logorskih vatri, drugarskih večeri i izleta. Kad bi ovdje nabrazali i iznosili cifre, onda bi one stvarno zauzele dobar dio prostora.

Bili smo svjesni da taj naš rad mijenja karakter privrede i nas same. Zato je mlađi zemljoradnik ostavlja svoje polje, dok se odričao školskih praznika, a radnik je ostavlja svoj stroj. Svi su zajedno prihvatali zadatke Narodne omladine. Ono što je »nemoguće« po shvaćanju pojedinaca, mi smo graditelji učinili mogućim. Neprohodne bosanske planine su sviadane, iako je rad u tunelima i usjecima bio težak, ali energija i volja mladosti je uspjela i zadatak je izvršen. Radni elan bio je vezan sa planom, rokotom i naredbom. Vraćaju se brigade u svoja mesta po dva, tri, pet, osam i deset puta udarnim — sve je to postalo normalno i prirodno, ali u tome ima nešto dublje, što daje i poseban značaj radnoj spremnosti naše omladine, čega nema u drugim zemljama u takvom opsegu. To je zajedničko zadovoljstvo svih bivagradira, ali uz to svaki graditelj se ponosim i gordin, jer je dio sebe, dio proljeće, ljeta, jeseni — svog života, ugradio u te objekte.

Narodna omladina je ponosna, jer je u svojim redovima odgojila milijunska armiju mladih graditelja socijalizma, a naši narodi i drugi Tito su ponosni što imaju takovu omladinu.

Srećko Bijelić

djela mladosti. Ima na hiljadu mlađića i djevojaka koji su proglašeni udarnicima po nešto putu, a ima dosta onih koji su bili na pet i više akcija — to su nosioci spomen znački.

Na svakoj većoj radnoj akciji učestvovala je i Narodna omladina na našeg kotara i grada. Zadatak je uvjek bio izvršen. Samo u 1949. godini učestvovalo je 1600 graditelja na izgradnji Autoputa i Novog Beograda. Svi se dobro sjećamo naših brigada, a naročito: 26. dalmatinske 32. dalmatinske, I. hrvatske, 32. hrvatske, 27. dalmatinske, I., II., i III. šibenske omladinske radne brigade. Deveta kotska konferencija NOH-e Šibenik konstatira je, da od poslanih brigada na radne akcije spada u red najboljih omladinskih radnih brigada III. šibenska »Mlađi komunista« — koja je za 42 radna dana počela devet puta udarnom i tri puta pohvaljenom brigadom.

Postoje hiljade graditelja na našem terenu čija su imena upisana u spisak graditelja, ali ipak se naročito ističu: Sladić Šime, Lalić Jovo, Veldić Bogdan, Krička Nikola, Jakš Albin, Jurićev Marija, Bijelić Rajko, Mikić Matija, Ivas Ive, Stipanićev Joso, Matićev Ivo, Knežević Mirko, Janković Ilija i drugi.

Gradeći objekte — gradili smo i sebe i skupa s objektima rasli su mlađi graditelji. Nema cifre i mjeru kojom bi se moglo izmjeriti i procijeniti učinjeno. To postoji na tlu socijalističke Jugoslavije i u karakteru i svijesti graditelja i svakog drugog čovjeka ove epohe — to je duboko usadenio u svima nama. I svemu, Narodna omladina je radila na izgradnji 70 velikih objekata i mnogo malih.

Naš rad mijenja karakter privrede i nas same. Zato je mlađi zemljoradnik ostavlja svoje polje, dok se odričao školskih praznika, a radnik je ostavlja svoj stroj. Svi su zajedno prihvatali zadatke Narodne omladine. Ono što je »nemoguće« po shvaćanju pojedinaca, mi smo graditelji učinili mogućim. Neprohodne bosanske planine su sviadane, iako je rad u tunelima i usjecima bio težak, ali energija i volja mladosti je uspjela i zadatak je izvršen. Radni elan bio je vezan sa planom, rokotom i naredbom. Vraćaju se brigade u svoja mesta po dva, tri, pet, osam i deset puta udarnim — sve je to postalo normalno i prirodno, ali u tome ima nešto dublje, što daje i poseban značaj radnoj spremnosti naše omladine, čega nema u drugim zemljama u takvom opsegu. To je zajedničko zadovoljstvo svih bivagradira, ali uz to svaki graditelj se ponosim i gordin, jer je dio sebe, dio proljeće, ljeta, jeseni — svog života, ugradio u te objekte.

Narodna omladina je ponosna, jer je u svojim redovima odgojila milijunska armiju mladih graditelja socijalizma, a naši narodi i drugi Tito su ponosni što imaju takovu omladinu.

Srećko Bijelić

Titova štafeta

Ovogodišnja Titova štafeta ima naročito značenje, jer se održava u jubilarnoj godini, kada naš narod slave 10-godišnjicu oslobođenja zemlje. S tim u vezi već su započele opsežne pripreme i u gradu i u kotaru, da bi deseta po redu Titova štafeta premašila u masovnosti sve do sadašnje. Glavna štafeta naroda Hrvatske proći će kroz naš grad. Pored ove, njoj će se priključiti niz sporednih štafeta iz naših poduzeća, ustanova, škola i društvenih organizacija. Posebno će biti organizirana Pionirska štafeta.

Zatim je drug Živko Gojanović govorio o društvenom upravljanju školom. Njegovo izlaganje donosimo skraćeno na drugom mjestu. Na osnovu dosadaš-

nog sastanka s predsjednikom odbora, koji je poveo prijedlog da se osnuje jedan odbor, koji bi vodio računa o materijalnim potrebama svih sportskih organizacija.

Rad novoizabranog odbora uvelike će zavisiti o ferijalnim družinama i pododborima u škola-

ma i poduzećima, čije je osniva-

Društveno upravljanje školom

Rad školskih savjeta orientirati i na rješavanje odgojno-obrazovnih pitanja

Koliko za razvitak školske uprave, toliko uopće za društveni život zajednice, rad školskih savjeta ima izvanredno značenje, jer je to organ, kroz koji je i u školstvu uvedeno društveno upravljanje.

Do početka rada u ovoj školskoj godini proradili su svi školski savjeti na području grada. Na kotaru je proces uvođenja društvenog upravljanja u školama išao nešto sporije. Još su u toku obrazovanja školskih savjeta, tako da ima sela, gdje savjeti već normalno rade, ali im i takovih sela, u kojima savjeti još ni ne postoje. To je za osudu društvenih organizacija u tim selima, koje nisu ocijenile značaj postojanja takvog organa i upravi njihovih škola.

Kroz ovo kratko vrijeme života i rada školskih savjeta, bilo je dobro rezultata, ali ispojile su se i neke slabosti.

Tako, kod obrazovanja školskih savjeta svuda se poštivalo princip izbornosti. Nelogično bilo, da se jedan organ društvenog upravljanja, ne bi birao demokratskim načinom, pa tako u pojavi nije bilo. Međutim, nije se uvijek pogodilo u pogledu izabranih. Ovo ne treba uopćavati, ali nam govori, da treba mnogo pažnje posvetiti osobama koje biramo. Bio je jedan slučaj, da se u jednoj gradskoj školi izabrani predsjednik školskog savjeta uporno zalagao da sebe »rastereti te dužnosti, a jedan drugi predsjednik školskog savjeta jedne seoske škole svoje vlastito dijete, koje je bilo školski obvezanik, nije slao u školu.

Ili, na primjer, ima i takovih savjeta, u kojima preovlađuju stručnjaci, učitelji i nastavnici, koje biraju predstavnici roditelja ili čak organi vlasti, imajući očito pogrešnu orijentaciju, da će se — obzirom na stručnost — najbolje snaći u tom organu društvenog upravljanja.

Pozitivno je bilo od nekih školskih savjeta, da su svojom brigom i zalaganjem riješili voran dak, kao ni to, da kućni

neka materijalna pitanja svojih škola. Posljedica rada mnogih školskih savjeta na selu, bila je uređenje okoliša škola, popravak škola i sl., a u gradu se uspjelo zalaganjem savjeta popuniti školske kabinete nekim, istina manjim, predmetima potrebnim za nastavu.

Ali kod toga je bilo i negativnih tendencija. Neki su savjeti raspravljali o potrebnosti škola, koje zahtijevaju veće investicije. Budžeti, koji su ove godine jako skućeni, na to ne dozvojavaju niti misliti. Pa ipak školski savjeti su o tim stvarima vodili duge diskusije. Ali to nije dobro. Ako savjeti usvoje takav metod rada, kompromitirat će svrhu svog postojanja, a ne će se baviti o nim pitanjima, koja je potrebno i koja se mogu s uspijem riješiti.

Dosljedno takovom gledanju, postoje još neki problemi oko položaja školskih savjeta u mehanizmu školske uprave. To je u prvom redu potreba pravilnog odnosa prema školskim savjetima na liniji direktor — školski savjet i školski savjet — nastavnički zbor. Na tu misao nas navodi okolnost, da u zaključima školskog savjeta gotovo i nema takovih odluka, koje se daju na izvršenje direktoru ili nastavnicima.

Ipak jedno od centralnih pitanja rada školskih savjeta je zadatok, da školski savjeti dublje ulaze u probleme nastave i odgoja. Ne može se reći, da savjeti nisu mislili na ove probleme. Ali u njih nisu »zagrizli«. Tome se nije ni čuditi, obzirom na pomanjkanje iskustva.

Ono što je učinjeno u pogledu odgojno — obrazovnog školskog rada od strane školskih savjeta, doista je malo, da bi se o tom govorilo. Kod ovog problema treba upozoriti na drugo. Poj, vlijaju se tendencije primjene jednog metoda u radu, koji može dovesti u pitanje efikasnost delovanja školskih savjeta kao organa društvenog upravljanja u školama.

To možemo vidjeti kod nekih školskih savjeta, koji su pretrašali uspjeh daka u školi, te ponasanje učenika i daka i školi i van nje. Neka govore primjeri. Radi se o zaključku, da članovi školskog savjeta obilaze učionice za vrijeme nastave. Pokucalo se na kriva vrata.

Posjeti članova školskih savjeta učionicama mogu imati samo negativan odraz. U prvom redu ometaju nastavu, a zatim onaj, koji je došao u obilazak, neće na jednom satu jednog nastavnika vidjeti ništa, jer se sat za takovu priliku baš tako može podesiti.

Vjerojatno je, da bi pravilniji put bio, da se išlo ne ocjeni stručnog rada nastavnika, već ocjeni rezultata, koje škola ili pojedini nastavnici postiže kod učenika i daka. — Kad bi se otale polazila, brzo bi došli do tačke, da bi školski savjet mogao donositi odluke u pogledu odgojno-obrazovanog rada, te stavljati u dužnost direktoru i nastavničkom zboru, da razradju i izravšavaju odnosno odluku u pravcu postizanja boljih radnih rezultata škole.

Jedan savjet jedne gradsko škole konstatirao je, da su za ne sasvim dobar uspjeh daka u učenju krivi — daci. A drugi savjet druge škole, kad se raspravljalo o ponasanju učenika, zaključio je, da su za loše ponasanje na ulici i školi krivi — učenici zajedno s roditeljima.

Ne osporavama, da je za košu ocjenu u prvom redu odgovornog i zalaganjem riješili voran dak, kao ni to, da kućni

Obavijest

Naša zemlja je zaključila sa Belgijom i Luksemburgom konvencije o socijalnom osiguranju, koje će se uskoro ratificirati. U vezi s tim pozivaju se svu ona lica, koja su bila na radu u Belgiji i Luksemburgu, da se prijave u Zavod za socijalno osiguranje Sibenik. Sobom treba donijeti dokaze o radu i osiguranju u Belgiji ili Luksemburgu. U zavodu će popuniti propisane obrasece i njima priložiti potvrde o radu. Ako je lice, koje je radilo u spomenutim zemljama, umrlo, a poslije njega nije ostao netko od članova porodice koji bi mogao steći pravo na porodičnu mirovinu ili rentu, treba da se prijavi Zavodu radi popunjavanja obrazaca i dostavi potvrde o uposlenju i osiguranju umrlog lica.

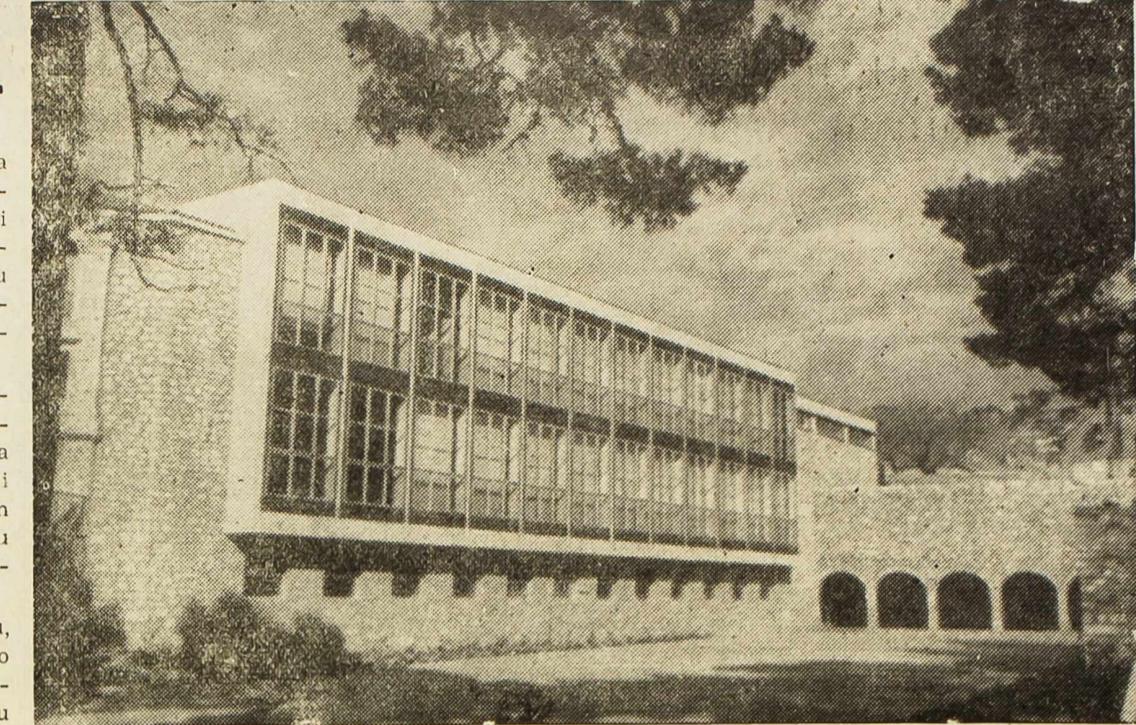
Zavod će u gornju svrhu primati stranke svakodnevno od 11 do 12 sati.

Zavod za socijalno osiguranje kotara Sibenik

OBAVIJEŠT

Pozivaju se svi drugovi, rođeni 1920. god., a koji žive i Sibeniku da neizostavno dođu na sastanak, koji će se održati u dvorani Kućice »Gradskog magazina« u petak 8. o. mj. povodom proslave 35-godišnjice. Početak u 19 sati.

Inicijativni odbor

Svadbena trgovina

Teško je zbrisati prošlost. A biti bolja, da bi se ostvario taj poroke iz prošlosti još teže. Ali, vijem mijenja sve, pa i ono što se tako grčevito održava u svijesti ljudi. A takovog nečega i u Devrskama i Bribiru. Iz »krije« nekih tamošnjih ljudi još nije izbrisana loša navika, da se »trguje« sa svim i sačim, pa i životima. Da, životima svoje vlastite djece; »djevojaka, mladića... Samo i to je, barem donekle, promijenilo svoje lice. Zagon je tu, ne dozvoljava takve amoralne pojave. Ali, naličje je ostalo. Radi se, naiome, o tome da neki špekulant, »očevi«, kad im se dječa žene ili udavaju, sve jedno, nastoje iz te i takove ženidbe, ili udaje nešto ušišarići, zaraditi, kako bi se, eto, i tu koja para povećala u korist »glavice« obitelji. A i metode su još odvratnije. Doduše, sam cilj je bilo. Tako danas ne bi trebalo biti. Ali, pojava takovih ima. Mali broj.

No sada ih treba lječiti. Ne, nikako sjeći, već postupno, uporno, stalno odstranjivati. Tako nešto slično desilo se nedavno. Ženici iz okolice Devrske slike. U drugom kotaru. Drniš. Tražio kuma, koji ima para, da prljav, pa i sredstva ne mogu kako; pa drugog kuma koji će

najveću svatu biti u stanju, da baci na tanjur. Pare padaju. A gazda se smiješi. Traži se, dakle, način, da se i svadba prevoriti u trgovinu. I dok mlađenci šapču jedan drugome, nježne, tople, možda iskrene, riječi punе ljubavi, koje dočaravaju viziju jedne sreće, tamo u drugom kutu trguje se njihovom srećom, ljubavlju, nesrećom ili... Ali, svejedno. Treba, dakle, i po toj izraslini uperiti oštricu društvene kritike. Jer i takve, iako sve rijed pojave — jer se ljudi toga stide, ne smiju da steknu pravo građanstva u novom, našem socijalističkom ambijentu. Pa ni u Devrskama, ni u Bribiru... Nigdje! Ljubav dvojice, ženidba u udaju privatna su stvar svakog čovjeka, ali isto tako i društvena, jer čovjek živi i djeli u društveno bjeće i ne može se toga oslobođiti. U tome i jeste smisao života. Živjeti za drugoga, sebe cijeniti kroz vrijednost društva, jer samo ono ima i nosi vrijednost što društvo priznaje. A društvo, ovo naše osudiće takove svadbenе trgovine. U ime viših vrijednosti. U ime moralu, ljubavi, poštenja... U ime novog socijalističkog moralu.

Ante Deković

Izložba Gojka Lušića

Prva samostalna izložba mlađog slikara-amatera Gojka Lušića, koja je bila otvorena ovih dana u dvorani Trgovinske komore u Šibeniku, pobudila je veliko zanimanje kod našeg građanstva. Lušić nam je izložio 17

Autoru naročito polazi za rukom da izradi svoj životni mir: primorsku kamenu arhitekturu i njene odraze u slanoj i teškoj vodi mora, naše specifične sutone i trabakule...

— Osjećam u radovima ne toliko syježnu ideja koliko bliskost slikara s onim, što u svojim radovima želi da prikaže: bliskost s publikom.

— Izloženi radovi zaslужuju

priznanje i svaku podršku od nadležnih organa.

*

Na nekoliko pitanja koja smo postavili odgovorio nam je da je smisao za slikarstvo osjećao još u ranom djetinjstvu, ali da ozbiljnije radi od 1949. godine.

Kazao nam je i to da radi pod

veoma teškim uslovima, jer ne

posjeduje posebne prostorije.

Ukoliko se to njegovo pitanje

reši rekao nam je, da će svoj

budući rad usmjeriti na izradu

akvarela, crteža i portreta.

j.

ba i Sarajeva. Kamera je povjerenja Karažinoviću i Sukijskiću, koji ulažu mnogo truda, da budu slikovni izraz režijske koncepcije.

Obimna scenografija u rukama je Vladimira Tadeja, jednog od poznatih filmskih scenografa, dok kompozitor muzike nije još definitivno određen.

Za glumački ansambl može se reći, da glavnu ulogu nosi grupa starih kapetana na čelu sa Andelom Perićem, najuglednijim među njima. Njega tumači Josip Zappalorto iz riječkog kazališta, a ostali su Aca Stojković (Beograd), Dragutin Todić (Mostar), Andro Marjanović (Split), Rudolf Kukić (Zagreb), i Žika Čukulić (Beograd). Unuka kapetana Perića igra Srđoljub Petrović, učenik iz Beograda. Pored njih u filmu nastupaju dr. Špiro Budimir, Voja Kravčić, Josip Pišek, Ivan Đurđević, Ante Čović

i niz ostalih u epizodnim ulogama. Velik broj njih nisu profesionalni glumci.

Režiser i ekipa vrlo su zadovoljni mogućnostima, koje Sibenički po svojoj arhitekturi pruža za filmska snimanja, a zadovoljni su i prijemom i susretljivošću građana, što se očituje u svakoj zgodbi, no publiku bi kod snimanja trebala da održava još bolje potrebiti mir i disciplinu, bez čega nije moguća koncentracija niti normalno odvijanje posla.

Otvorene jednog filma ovise o nizu faktora, pa se samo njihovim uskladivanjem i svestranom pomoći svih, koji su u stanju da je pruže, može uspješno snimiti određeni film. U tom pogledu uzorna je i značajna pomoći Jugoslavenske ratne mornarice, čija je komanda pokazala puno razumijevanje za potrebe i probleme ovog filma.

M. R.

FICM »Putnici sa Splendida« u Šibeniku

»Putnici sa Splendida« nisu turisti kakve vidamo u našem gradu, niti putnici u pravom smislu riječi, jer je to naslov novog filma beogradskog poduzeća UFUS. Film nas prenosi u sedamdesete i osamdesete godine prošlog stoljeća. Sest starih kapetana, koji su pod jedrima presegali sva mora, jedne slujne noći odguraju za žala olupinu jedrenjaka »Splendida« i otisnu se njome na svoj posljednji put. More ih odnijalo, priuštilo im ugled okoline, more ih je zauvijek primilo u svoja njeda. Pa što je natjerala te časne starce na suludi i samoubilači pobjig? Pred kime to oni bježe i zbog čega se inate? To psihološko stanje, koje je dovelo do tragicne odluke stare kapetane, obrađuju scenaristi filma slobodno. Naprotiv, za razliku od

mlađi novinar i književnik Milan Bulatović iz Beograda i Mirenko Štrbac, koji je preuzeo i realizaciju tog zadatka. Oni u svom scenariju prikazuju, kako je parobrod postepeno prisiljavala jedrenjaka da se povlače sa mora, najprije sa velikih, pa onda i sa malih. I sa našeg mora. Kapetani jedrenjaka potražili su mir u svojim mjestima. Staračke dane provode sa njima o svojoj snaži, o tepanju i svadama sa morem, o dalekim zemljama i ljudima, o ljepoti snježnih jedara. Ali parobrod im nije dao mira i potražio ih je u njihovim skloništima, izazvao je radoznalost i uzbudjenje naroda i potisnuo u sjenu ugled i slavu starih kapetana. A oni su u svojoj osjetljivosti i tankocutanosti to još doživljavali i teže

primali. Njih je podilazio gnjev na te zadimljene kutije, što sada morem plove; oni su osjećali prezir i porugu prema smješnom dimjaku, ali i nemoć pred rečim novim, što se ne može ni oporeći niti sprječiti. Ostao je samo i nat i ponos, koji rada jednom prkosnom i suludom idejom, da se umre isto onako romantično, kako se i živjelo godinama — pod jedrima.

Razvijanje ovog psihološkog stanja i dočaravanje ambijenta prije osamdeset godina i realizacija niza scena po olujnom moru, sve je to vrlo složen i težak zadatak i za režisera Štrpe i za čitatelu ekipu »Putnika sa Splendida«. Iako Štrbac stvara svoj prviigrani film, on tom poslu ne prilazi nespričan i neuk. Naprotiv, za razliku od

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Sibenički

Uredništvo, Štamparsko poduzeće

Stampa

Glavni

i odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banksa Sibenički broj 521-T-292

Rukopisi se ne vraćaju.

Preplata za tri mjeseca Din 120.—, pola godine Din 240.—, za 1 godinu Din 480.—.

